

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA

FACULTATEA DE LITERE

ȘCOALA DOCTORALĂ „ALEXANDRU PIRU”

**ȘCOALA DOCTORALĂ
„ALEXANDRU PIRU”**
UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA
FACULTATEA DE LITERE

MĂRCI ALE ORALITĂȚII ÎN OPERA LUI LIVIU REBREANU

Rezumatul tezei de doctorat

Conducător științific,

Prof. univ. dr. Silvia PITIRICIU

Doctorandă,

MATEI Mariana

CRAIOVA

2022

CUPRINSUL TEZEI

INTRODUCERE	4
1. Prezentarea generală a operei lui Liviu Rebreanu	6
2. Contribuția lui Liviu Rebreanu la dezvoltarea limbii literare	27
3. Obiective	36
4. Metode de lucru	36
5. Stadiul actual al cercetării temei	43
5.1. Studii despre oralitatea stilului în literatura română	43
5.2. Studii despre oralitatea stilului lui Liviu Rebreanu	53
6. Structura lucrării	59
I. ORALITATEA, CA EXPRESIE LINGVISTICĂ A STILULUI BELETRISTIC	68
1. 1. Oralitatea. Elemente de teorie	68
1. 1. 1. Limba orală-limba scrisă. Limba populară-limba literară	68
1. 1. 2. Definirea conceptului de <i>oralitate</i> . Perspective de abordare a oralității	72
1. 1. 3. Tipuri de oralitate. Standardul și substandardul	83
1. 1. 4. Oralitatea și stilul beletristic	89
1. 2. Mărcile și nivelurile de expresivitate ale oralității	93
1. 2. 1. Mărcile lingvistice ale oralității	93
1. 2. 1. 1. Mărci ale nivelului fonetico-ortografic	93
1. 2. 1. 2. Mărci ale nivelului lexico-frazeologic	95
1. 2. 1. 3. Mărci ale nivelului morfosintactic	98
1. 2. 1. 4. Mărci ale nivelului stilistic	106
1. 2. 2. Mărcile extralingvistice, paralingvistice și nonlingvistice ale oralității	109
II. TIPOLOGIA ȘI EXPRESIVITATEA MĂRCILOR LINGVISTICE ALE ORALITĂȚII ÎN OPERA LUI LIVIU REBREANU	117
2. 1. Mărci lexicale	117
2. 1. 1. Registrul popular	118
2. 1. 2. Registrul regional	130
2. 1. 3. Registrul familiar	157
2. 1. 4. Observații statistice și interpretative	167
2. 2. Mărci frazeologice	172
2. 2. 1. Locuțiuni	176
2. 2. 2. Expresii populare, fraze ritmate	191
2. 2. 3. Structuri paremiologice și stereotipii de limbaj	202
2. 2. 4. Observații statistice și interpretative	207

2. 3. Mărci morfologice	209
2. 3. 1. Substantive	210
2. 3. 2. Pronume	224
2. 3. 3. Verbe	230
2. 3. 4. Interjecții	241
2. 3. 5. Observații statistice și interpretative	249
2. 4. Mărci sintactice	253
2. 4. 1. Raporturi de coordonare în frază	254
2. 4. 2. Propoziții exclamative și interogative	261
2. 4. 3. Elemente de relație pe tipuri de subordonate	265
2. 4. 4. Construcții incidente	274
2. 4. 5. Sintaxa afectivă	284
2. 4. 6. Elipsa	291
2. 4. 7. Anacolutul	295
2. 4. 8. Dezacordul	296
2. 4. 9. Observații statistice și interpretative	297
2. 5. Mărci stilistice	300
2. 5. 1. Stilul direct și stilul indirect liber.....	301
2. 5. 2. Inversiuni. Formule repetitive și tautologice	313
2. 5. 3. Imprecații și mijloace de exprimare a afectivității	323
2. 5. 4. Observații statistice și interpretative	338
III. TIPOLOGIA ȘI EXPRESIVITATEA MĂRCILOR PRAGMATIC-DISCURSIVE ALE ORALITĂȚII ÎN OPERA LUI LIVIU REBREANU	342
3. 1. Mărci extralingvistice	346
3. 2. Mărci paralingvistice	373
3. 3. Mărci nonlingvistice	377
3. 4. Observații statistice și interpretative	382
CONCLUZII	384
1. Importanța mărcilor lingvistice și a celor pragmatic-discursive în înțelegerea relației dintre oralitatea stilului lui Liviu Rebreanu și specificul universului ficțional	384
2. Elemente de originalitate prin contribuția noastră	390
ANEXE	394
BIBLIOGRAFIE	408

Introducere

Este recunoscut faptul că experiența și plăcerea vorbirii sunt mai vii decât acelea ale scrisului. Oralitatea înseamnă realizare directă a logosului și spontaneitate, în timp ce scrierea presupune convenție, căutare și artificialitate. Potrivit unei idei platoniciene, transmisia orală este superioară scrisului, pentru că se caracterizează prin fidelitate, în vreme ce scrisul circulă fără o destinație precisă și fără garanții privind fiabilitatea.

În domeniul cercetărilor lingvistice o lungă perioadă de timp, oralitatea nu a reprezentat un subiect demn de investigațiile științifice, deoarece îi era ignorată relevanța în evoluția limbii literare, specialiștii fiind extrem de interesați doar de limba scrisă, de aspectul ei cult. Dar lingvistica și alte discipline moderne repun oralitatea în drepturile ei firești, astfel că astăzi, în secolul al XXI-lea, oralul și scrisul ajung să nu mai fie percepute ca opozante, ci în corelație, din îngemănarea lor rezultând structuri hibride interesante, analizate din multiple perspective. La nivelul general al limbii, dinamica limbii vorbite este aceea care influențează în timp tendințele de evoluție și de reconfigurare a limbii literare. Cercetătorii contemporani ai limbajului consideră că discursul narativ se poate reînnoi și reînprospăta numai prin *oralitate*. Prin valorificarea *limbajului oral*, scriitorii par să-și dorească o întoarcere la condiția originară a exprimării. *Oralitatea* devine astfel una din componentele stilistice prin care se structurează narațiunea modernă, aflată în căutare de noi formule estetice, revitalizante, mai aproape de sufletul cititorului actual. Interesant este însă că *oralitatea* a caracterizat și textele românești foarte vechi ale secolelor trecute, după cum subliniază Margareta Manu Magda. Așadar, oralitatea a existat dintotdeauna în textele noastre scrise, doar că a fost analizată mult mai târziu, și, cu siguranță, ea va exista și în operele viitorului.

În ceea ce privește stilul prozei secolului al XX-lea, tendința spre oralitate se concretizează, mai ales, în multiplicarea formulelor fundamentate pe amalgamul de stiluri ale vorbirii la aproape toți scriitorii: planul replicii (al personajelor) capătă o importanță crescândă față de planul naratorului. Stilul direct câștigă teren în fața stilului indirect, iar stilul indirect liber, de exemplu, este preferat pentru exploatarea resurselor sale reflexive, susținând oralitatea. Cercetarea mărcilor oralității în creația scriitorului Liviu Rebreanu devine astfel *o temă extrem de actuală*, oralitatea stilului susține viziunea realistă asupra lumii și-i reconfirmă modernitatea operei.

Importanța temei cercetate ține de relevanța analizei mărcilor oralității în opera lui Liviu Rebreanu, de rolul oralității în evoluția și în actualizarea limbii literare și de relevarea expresivității perene a limbajului artistic rebrenian. Aspectele teoretice privind oralitatea (concept, teorii, tipuri, relația cu stilurile funcționale, relația cu limba națională etc.) și aplicarea acestora în analiza mărcilor oralității în opera scriitorului reprezintă repere fundamentale ale demersului științific. Dacă

specialiștii din diferitele domenii ale cercetării limbii (lingvistică, sociolingvistică, pragmatică, stilistică etc.) au dedicat un număr impresionant de studii cercetării limbajului artistic al operelor unor mari scriitori români, din perspectiva oralității stilului (Ion Creangă, I. L. Caragiale, Mihail Sadoveanu, Marin Preda etc.), cercetarea noastră adaugă numele lui Liviu Rebreanu în categoria „cavalerilor” curajoși și inspirați ai oralității, ai limbajului „viu” și savuros, ca adjuvant al valorii estetice perene a operei. Teza devine primul studiu amplu dedicat cercetării tuturor categoriilor de mărci ale oralității excerptate din întreaga operă a lui Rebreanu.

Scopul cercetării științifice îl constituie așadar demonstrarea *oralității* stilului lui Liviu Rebreanu prin analiza principalelor mărci lingvistice și pragmatic-discursive în opera sa, ca argument al materializării crezului artistic realist al scriitorului, al ideii sublime că iluzia vieții este mai presus iluzia artei, dar și ca argument al autenticității limbajului artistic și al modernității operei. Totodată ne-am propus să realizăm o cercetare exhaustivă pe tema oralității, de la teorie la practică, relevând înțelesurile și subînțelesurile limbajului artistic rebrenian.

Prezentarea capitolelor tezei

Structura tezei este logică, astfel încât partea științifică teoretică asigură suportul necesar realizării investigației de ordin aplicativ. Teza este alcătuită din **Cuprins, Introducere, 3 capitole, Concluzii, Anexe și Bibliografia** lucrărilor științifice, a dicționarelor, a surselor din care au fost excerptate faptele de limbă supuse cercetării.

În **Introducere**, am prezentat *motivarea alegerii temei, actualitatea și importanța acesteia*, oralitatea având un rol esențial în dezvoltarea și revigorarea limbii române literare. Un aspect important tratat în partea introductivă îl constituie *Prezentarea generală a operei lui Liviu Rebreanu*, cu referire la contextul istoric, ideologia culturală, concepția estetică, locul lui Rebreanu în istoria literaturii române, tematica operei și delimitarea operelor de interes (volume, opinii critice). După cum mărturisește într-un interviu, Rebreanu a purtat mereu în sine *conștiința scrisului*, iar, pentru el, realismul însemna viața eternizată prin mișcări sufletești. Critica literară a semnalat faptul că o estetică a realismului românesc n-ar fi putut fi posibilă fără creația lui Liviu Rebreanu și fără mărturisirile sale din *Cred* (1926) referitoare la realism, care, desi puține, transmiteau concluziile unei experiențe. A doua secțiune a *Introducerii* o reprezintă *Contribuția lui Liviu Rebreanu la dezvoltarea limbii literare*, care vizează aportul scriitorului la dezvoltarea capacității expresive a limbii, originalitatea stilului (conexiune între cultura, gândirea, stilul și limbajul scriitorului), dar și prezentarea unor opinii critice privind limba literară, arta narativă și stilul. În viziunea lui Liviu Rebreanu, limba este trăsătura fundamentală a unui popor, comparabilă cu legătura de sânge. Limba neamului, plină de farmec și încărcătură afectivă, este, de fapt, opera creatorului ei originar, țărânul român. Scriitor de formație realistă, Rebreanu consideră că spre deosebire de limbile foarte cultivate

și abstracte, care devin îmbătrânite, rigide și artificiale, limba română, vorbită de țăranii aflați în contact direct cu pământul, și-a păstrat vitalitatea. Rebreanu „a conlucrat” cu țăranul în materie de resurse lingvistice și a dat culturii naționale un monument de limbă literară, care-i susține opera prin însăși respirația vieții pe care o conține și prin resorturile complexe ale realității pe care o exprimă.

Introducerea cuprinde, de asemenea, o secțiune intitulată *Obiective*, care prezintă obiectivele cercetării, informații privind caracterul inovativ al studiului, care reprezintă un răspuns și o demonstrație cu privire la problematica oralității în opera lui Liviu Rebreanu. Urmează apoi subcapitolul intitulat *Metode*, care prezintă viziunea metodologică de ansamblu, dar și *metodele de cercetare* de la nivelul fiecărui capitol al tezei, privind analiza *mărcilor lingvistice și pragmatic-discursive* ale oralității în opera lui Liviu Rebreanu. O altă parte a *Introducerii* este dedicată prezentării *Stadiului actual al cercetării*. Sunt prezentate, mai întâi, studii și opinii avizate despre oralitatea stilului lui I. Creangă, I. L. Caragiale, M. Sadoveanu, M. Preda. Între epoca marilor clasici, a lui Creangă și a lui Caragiale, și cea postbelică a lui Preda se plasează Sadoveanu. Iar contemporan cu Sadoveanu este Liviu Rebreanu. A doua parte a acestei secțiuni se referă la *Studii despre oralitatea stilului lui Liviu Rebreanu*. Limbajul artistic rebrenian prezintă elemente de oralitate ce trimit la atât la oralitatea stilului lui Creangă (de tip țăranesc), cât și la oralitatea lui Caragiale (de tip citadin-periferic).

Capitolul I, intitulat *Oralitatea, ca expresie lingvistică a stilului beletristic*, este unul general-teoretic ce cuprinde două mari subcapitole. *Subcapitolul 1. Oralitatea. Elemente de teorie* are 4 secțiuni. În prima secțiune, *Limbă orală – limbă scrisă, limbă populară – limbă literară*, am evidențiat ideea că *limba scrisă* a fost mereu preferată și respectată de lingviști, pentru că se impunea ca stabilă și unitară, în vreme ce *limba vorbită* era eterogenă, dinamică, surprinzătoare și, în esență, mai instabilă. În timp însă, *limba scrisă* și *limba vorbită* au ajuns să se afle alternativ în centrul preocupărilor lingviștilor români și s-au influențat reciproc: *limba orală* a stat la baza formării *limbii scrise*, iar *limba scrisă* a evoluat progresiv în varianta riguroasă, cu legi și aspecte structurale distincte și și-a lăsat amprenta, la rândul ei, asupra limbii vorbite. Procesul continuă și astăzi. *Limba literară* se definește drept aspectul normat, cel mai îngrijit al limbii unui neam și mijloc de exprimare a variatelor fapte de cultură. În ceea ce privește *limba populară*, aceasta este aspectul cel mai răspândit al limbii vorbite, utilizat în toate regiunile țării, în comunicarea orală. *Limba populară* se supune *normei lingvistice*, adică funcționează conform legii care impune un cuvânt datorită uzului frecvent, în vreme ce *limba scrisă* funcționează în raport cu *norma literară*, adică respectă regulile create prin convenție, de către oamenii de știință. Opoziția *limbă populară – limbă literară* este o opoziție stilistică fundamentală, iar *limba populară* este un concept generalizant, cu trăsături orale, *supradialectale*.

A doua parte este intitulată *Definirea conceptului de oralitate. Perspective de abordare a oralității*. Într-o primă definiție, *oralitatea* se referă la totalitatea manifestărilor redată prin viu grai, adică orice act verbal creat și rostit față-n față de doi oameni. Pe lângă uzul colocvial, oralitatea este proprie oricărui discurs public sau text scris, redat după modelul limbii vorbite. Astfel, a doua accepțiune a termenului *oralitate* este dată de totalitatea *manifestărilor limbii vorbite transpuse în scris*. În literatură, *oralitatea* a fost percepută de-a lungul timpului ca *mod de creație spontan*, pornind de la regulile nescrise ale tradiției, dar și ca *mod direct de transmitere a mesajului*. În DSL, *oralitatea* este definită ca o trăsătură a stilului unor autori conferită de folosirea unor mijloace și forme specifice vorbirii, iar intrarea *oral* este prevăzută cu patru sensuri: *canal, cod, comunicare și stil*. Studiul *oralității* presupune atât o perspectivă lingvistică, cât și o perspectivă comunicativă, *pragmatică*.

Considerăm că, indiferent de perspectiva analizei, oralitatea este un concept important în stilistica lingvistică, dar și în viață, pentru că ne ajută să redescoperim comunicarea autentică, sinceritatea, afectivitatea și politețea interacțiunilor noastre verbale, atât de necesare în contextul societății contemporane.

A treia secțiune vizează *Tipurile de oralitate. Standardul și substandardul*. Cercetătorii au stabilit existența a două tipuri de oralitate, în funcție de criteriul literar/nonliterar, scopul comunicării și context: *oralitatea standard* care întrunește trăsăturile limbajului cult, citadin, subordonat normele literare, la toate nivelurile limbii (fonetic, lexical, morfologic, sintactic), și *oralitatea substandard*, care întrunește caracteristici variate, neconforme cu norma literară, de tip rural sau suburban. Limbajul *standard*, forma curentă a limbii literare, reprezintă ansamblul elementelor lingvistice culte, neinfluențate de condițiile impuse de construcția artistică a unui mesaj ori de regulile limbajelor profesionale. *Standardul* înseamnă *așadar vorbirea și scrierea cultă* nespecializate, în timp ce *substandardul* reprezintă *limbajul popular* ce stă la baza actelor de vorbire marcate stilistic. Celor două concepte lingvistice, *substandard* și *standard*, Dumitru Irimia le asociază clasificarea următoare: *oralitatea originară/primară*, marcată printr-un grad superior de omogenitate stilistică în cadrul *limbajului popular* (*limbajul colocvial, familiar, popular, argotic, regional, vulgar*, care alcătuiesc *substandardul* și *oralitatea derivată/secundară*, caracterizată prin diminuarea omogenității stilistice (cuprinde *discursul și conversația*, respectiv *standardul*).

Ultima secțiune este intitulată *Oralitatea și stilul beletristic*. Deși unii cercetători consideră că oralitatea este al cincilea ori al șaselea stil funcțional al limbii române, noi împărtășim opinia acelor care consideră că oralitatea nu întrunește caracteristicile unui stil funcțional, ci este doar o trăsătură particulară a stilului beletristic, un mod de exprimare.

Subcapitolul 2. Mărcile și nivelurile de expresivitate ale oralității are 2 mari secțiuni: *Mărcile lingvistice ale oralității*, care este alcătuit din 4 părți: *mărci* ale nivelului *fonetico-ortografic*, *mărci* ale nivelului *lexico-frazeologic*, *mărci* ale nivelului *morfosintactic* și *mărci* ale nivelului *stilistic*.

Secțiunea a 2-a este intitulată *Mărcile extralingvistice, paralingvistice și nonlingvistice ale oralității*. Semnificativă este contribuția Rodicăi Zafiu (*Mărci ale oralității în limbajul jurnalistic actual*, 2002) în clasificarea mărcilor oralității în două mari categorii: *mărci inerente*, adică specifice canalului de comunicare orală, și *mărci asociate* indirect oralității după criteriile sociolingvistice, clasificare pe care am aplicat-o și noi în analiza practică, a corpusului rebrenian.

Capitolul al II-lea, Tipologia și expresivitatea mărcilor lingvistice ale oralității în opera lui Liviu Rebreanu, este cel mai amplu și cuprinde 5 mari *subcapitole*, în care sunt tratate cele 5 categorii de mărci lingvistice principale ale oralității (*lexicale, frazeologice, morfologice, sintactice și stilistice*), în întreaga operă a scriitorului (nuvele, romane, operă dramatică, jurnal, note de călătorie, publicistică), fiecare subcapitol încheindu-se cu o serie de *observații* specifice. La nivelul unora dintre aceste subcapitole au fost analizate și mărci ortografice ale oralității. Au fost analizate, în total, 943 de mărci lingvistice ale oralității, în opera lui Liviu Rebreanu.

Subcapitolul 2.1, Mărci lexicale, conține 4 secțiuni, corespunzătoare analizei celor 3 registre, *popular, regional și familiar*, ale *oralității substandard*, a 4-a parte fiind dedicată *observațiilor*. *Registrul popular*, variantă diastratică a limbii, cuprinde cuvinte grupate în 4 clase lexico-gramaticale (*substantive, adjective, verbe și adverbe*), cu o expresivitate certă în reliefarea dimensiunii sociale și psihologice a universului ficțional analizat. De exemplu, *clasa substantivelor* inventariate și analizate cuprinde nume de obiecte aparținând universului uman, de la nume de părți ale corpului omenesc, articole vestimentare, obiecte casnice, la nume de profesii, atitudini ori relații sociale, precum *beregată, căprar, câșlegi, chimir, coderiște, coperiș etc.* Cea de-a 2-a parte a subcapitolului, *Registrul regional*, variantă diatopică a limbii, analizează *ardelenismele (fonetice și lexicale)*, dar și câteva *muntenisme și moldovenisme*, utilizate de scriitor. *Ardelenismele fonetice* au fost analizate ca fenomene de vocalism și de consonantism, iar *ardelenismele lexicale* au fost clasificate după criteriul lexico-gramatical (*substantivale, adjectivale, verbale și adverbiale*). De exemplu, *clasa verbelor* cuprinde cuvintele *bălălăi, bălbăni, blogodori etc.*, verbe de conjugarea a IV-a (*i*, vocală închisă), ce sugerează acțiuni specifice unui mod de viață limitat, fără orizont, precum și stări fizice și psihice adânc refulate în sufletele chinuite ale personajelor aparținând diverselor medii sociale. A 3-a secțiune a subcapitolului, *Registrul familiar*, variantă diafazică a limbii, cuprinde *cuvinte specifice universului domestic, rural sau citadin periferic: diminutive, augmentative, cuvinte familiare propriu-zise*, respectiv *hipocoristice, cuvinte depreciative, cuvinte expresive, apelative, cuvinte cu sens pragmaticalizat, cuvinte de formație onomatopeică, cuvinte argotice*. Fiecare categorie de cuvinte familiare a fost structurată, de asemenea, în clase lexico-gramaticale. Pentru definirea și analiza *registrelor popular, regional și familiar*, am utilizat lucrări de referință precum dicționarele Academiei, iar în analiza și stabilirea apartenenței cuvintelor inventariate la categoria *regionalismelor*, am utilizat atlasele lingvistice pe regiuni ale Academiei Române. Analiza cuvintelor

a vizat aspecte semantice, etimologice, aspecte privind modul de formare și semnificațiile contextuale. Au fost analizate 178 de mărci lexicale ale oralității, în opera lui Liviu Rebreanu.

Subcapitolul 2. 2, Mărci frazeologice, este alcătuit din 4 secțiuni: *locuțiunile* (clasificate în *substantivale, adjectivale, verbale și adverbiale*); *expresiile populare* (clasificate în *expresii copii ale realității și expresii imaginare*) și *frazele ritmate*; *structurile paremiologice și stereotipile de limbaj*. A 4-a secțiune a subcapitolului a fost dedicată *observațiilor statistice și interpretative*. Cele două trăsături importante ale unităților frazeologice sunt stabilitatea și idiomaticitatea. Deși cadrul teoretic este unul extrem de diversificat, *frazeologia* se caracterizează printr-un dinamism al limbii, caracterizat prin apariții, modificări, împrumuturi, calchieri, toate contribuind la îmbogățirea lingvistică și culturală a unui popor. Calitatea de *universalii lingvistice* a expresiilor populare este susținută de faptul că, făcându-se abstracție de variabila lingvistică, din punct de vedere semantic ele se comportă ca un întreg monolitic în toate limbile. În ceea ce privește *expresiile copii ale realității*, în opera lui Rebreanu descoperim, mai ales, *expresii populare nemarcate temporal*, dar și *expresii marcate temporal*, care potențează expresivitatea, sugestivitatea și oralitatea textului literar. *Expresiile populare nemarcate temporal* sunt *expresii vechi* ce reflectă *viața colectivității* (*a-și lua lumea în cap, a fi destul o botă la o oală, a sta pe spini, a-i trece sulițe reci prin inimă* etc.) și *expresii* ce au la bază diferite *denumiri profesionale* din mediul rural (*a avea de furcă, a-i lua cuiva o piatră de moară de pe suflet* etc.). *Expresiile idiomatice marcate temporal* vizează prezența arhaismelor și a neologismelor în componența lor (*a trece în revistă*). Au fost identificate și analizate și *expresii imaginare*, expresii ale unui mod fantastic de a vedea lumea, care pot sensibiliza și pot determina o receptare pozitivă, din punct de vedere estetic și moral (*a se scula cu noaptea-n cap, a nu face cât o ceapă degerată* etc). În ceea ce privește *structurile paremiologice*, acestea au fost analizate ca unități frastice, iar nu frazeologice. Prezența unităților frazeologice într-o limbă conferă o reală bogăție și expresivitate acesteia. Au fost analizate 184 de mărci frazeologice ale oralității, în opera scriitorului.

În *subcapitolul 2. 3*, intitulat *Mărci morfologice*, sunt cercetate fapte lingvistice care nu corespund aspectului îngrijit, normat al limbii literare, ci aparțin *limbajului popular*, utilizat de Liviu Rebreanu, deopotrivă, în operele inspirate din lumea satului și a periferiei bucureștene, dar și în scrierile memorialistice. *Subcapitolul Mărci morfologice* cuprinde 5 secțiuni care tratează substantive, pronume, verbe și interjecții, din perspectiva *oralității substandard* sau a *oralității primare*. A 5-a secțiune este intitulată *Observații statistice și interpretative*.

În secțiunea dedicată *mărcilor substantivale* au fost inventariate și analizate, din punctul de vedere al oralității, pe lângă *substantivele în vocativ* (masculine și feminine) predominante, *substantive cu forme duble de număr* (scriitorul preferând formele populare sau arhaice) și *substantive cu forme duble de genitiv – dativ*, preferate fiind, de asemenea, formele refuzate de limba cultă. În ceea ce privește analiza *formelor de vocativ*, am evidențiat formulele de adresare și dinamica utilizării

lor, preferința scriitorului pentru anumite forme în detrimentul altora, precum și rolul lor în conturarea semnificației mesajului. Din punct de vedere morfematic, au fost identificate ambele categorii de *vocativ*: *cu desinențe specifice (bade, fato)* și *cu desinențe identice cu nominativul (frate, părinte etc.)*. Au fost identificate vocative nominale ca *formule de adresare neprotocolare (oralitate substandard, liberă de orice convenție)*, dar și ca *formule de adresare protocolare (oralitate standard)*. În afara valorii pragmatice, vocativul nominal devine în opera scriitorului ardelean un *fapt de stil* și un mijloc important al *oralității artistice*. Secțiunea despre *mărcile pronominale* analizează o serie de *pronume care au categoria persoanei* (cliticele pronumelui personal propriu-zis și ale pronumelui reflexiv, pronumele de politețe), dar și *pronume nepersonale* (demonstrative, nehotărâte, negative, relative). În secțiunea despre *mărcile verbale*, au fost cercetate în afara *imperativelor predominante, formele verbale inversate de indicativ și de condițional – optativ și conjunctivele populare*. A 4-a secțiune vizează clasele de *interjecții*, ca forme de interpelare. *Mărcile morfologice ale oralității* continuă să fie obiect de studiu al pragmalingvisticii datorită rolului lor esențial, de componente-cheie ale sistemului de organizare a unei conversații. Din punctul de vedere al *morfologiei pragmatice*, ele intră în marea categorie a *alocutivelor* sau a *apelativelor*, privite ca mărci ale accesului la cuvânt sau ale posibilității transferului rolului comunicațional de emițător. *Alocutivile* sunt utilizate în vorbire potrivit unor norme sociolingvistice generate pe baza diferitelor tipuri de relații dintre locutorii unei comunități date și sunt descrise în funcție de termenii distanței sau ai apropierii sociale. Au fost analizate 244 de mărci morfologice ale oralității.

Subcapitolul 2. 4, Mărci sintactice, cuprinde 9 secțiuni. Am ilustrat faptul că dintre toate caracteristicile comunicării orale, *spontaneitatea* este aceea care influențează structura mesajului și, implicit, nivelul *sintactic* al limbajului utilizat, în cadrul schimburilor verbale dintre interlocutori, și că sintaxa discursului oral este determinată de dinamica procesului interlocutiv, de intervenția factorului emoțional (ezitări, reveniri) și de acțiunea factorilor contextuali de variabilitate. *Mărcile sintactice* analizate sunt: *raporturile de coordonare în frază, propozițiile exclamative și interogative, elementele de relație pe tipuri de subordonate, construcțiile incidente, sintaxa afectivă, elipsa, structurile anacolutice și dezacordul*. Secțiunea a 9-a este dedicată observațiilor specifice subcapitolului. De exemplu, în ceea ce privește secțiunea *Elemente de relație pe tipuri de subordonate*, am arătat că, în funcție de mijlocul de construcție, subordonatele joncționale se clasifică în: *subordonate conjuncționale* (introduse prin conjuncții și adverbe) și *subordonate pronominale* (introduse prin pronume și adjective pronominale). Între elementele conjuncționale frecvent utilizate care ne-au atras atenția în identificarea diferitelor tipuri de *propoziții subordonate conjuncționale* ale frazei rebreniene se regăsesc *să, că, dacă, de, căci, fiindcă* și locuțiunile conjuncționale *ca să, pentru că, măcar că*. În ceea ce privește *incidența*, am evidențiat faptul că aceasta reprezintă fenomenul de discontinuitate sintactică, produs de intersectarea a două structuri independente ce fac parte din

planuri diferite ale vorbirii: *structura primară* (mesajul comunicat) și *structura incidentă* (comunicarea suplimentară). Dintre „cele mai grăitoare” mărci sintactice ale oralității *afective*, inventariate și analizate din punct de vedere lingvistic, psiholingvistic, pragmatic și stilistic semnalăm prezența *propozițiilor neterminate*. Din punct de vedere stilistic, *elipsa*, figură de construcție, este pricinuită de nevoia de economie în limbaj (pentru că timpul e prețios și-n vorbire), de concizia exprimării, de expresivitate sau de încărcătura afectivă. Chiar eludate, elementele absente sunt importante pentru înțelegerea comunicării. Sunt fapte de elipsă răspunsurile scurte la întrebări, răspunsurile afirmative exprimate printr-o reluare de pronume, de prepoziție sau de conjuncție din întrebare, răspunsurile breviate după întrebări parțiale referitoare la subiect, la complement sau la numele predicativ. Nivelul sintactic este susținut de nivelul ortografic și de punctuație. Elementele sistemului grafic, *grafostilemele*, sunt semne capabile să adune o serie de valori stilistice menite să contureze oralitatea textului scris, fiind utilizate intenționat de emițător, în scop expresiv și afectiv. Au fost analizate 173 de mărci sintactice ale oralității, prezente în opera scriitorului.

Subcapitolul 2.5, Mărci stilistice, are 4 secțiuni, din care 3 sunt dedicate tratării următoarelor categorii: *stilul direct și stilul indirect liber; inversiuni, formule repetitive și tautologice; imprecășii și indici ai afectivitășii (mijloace afective de realizare a superlativului absolut, dativul etic, dativul posesiv, diminutivele, tropii afectivi, „și” narativ)*. Partea a 4-a cuprinde *Observășiile statistice și interpretative* aferente subcapitolului. Fie de teamă ori prudență, personajele lui Rebreanu, asemenea aceloră cu care ne obișnuiseră Caragiale și Slavici, își exprimă gândurile mai ales în *stilul indirect liber*, cu fraze rostite ca pentru ele însele. Din această cauză, atunci când nu explodează pline de curaj, vorbele sunt murmurate, abia șoptite. *Stilul indirect liber* reprezintă așadar traducerea gândurilor intime ale personajelor prin propriile cuvinte, timide, grele, amare sau dureroase, și suprapunerea comentariului paralel al scriitorului, evidențindu-se diferite paliere ale suferinței omenești, determinate istoric, social, psihologic, erotic, existențial. Enunșurile realizate în stil indirect liber, în opera scriitorului, se înscriu în SIL reflexiv, ca enunșuri subiectivizate (ca modalitate narativă adecvată redării zbuciumului interior al lui Ișic Ștrul, al Crășșorului Horia ori al lui Apostol Bologa). *Repetișiile* au fost clasificate în funcție de mai multe criterii, conform GALR (2008). Din punct de vedere stilistico-sintactic se clasifică în *structuri repetitive unitare și neunitare* (termenii repetișiei sunt distincți, nu aparțin aceleăși unități sintactice). Alte criterii de clasificare sunt: realizarea lingvistică, distanșța dintre termeni, intenșionalitatea, fixitatea structurii, rolul vorbitorului în cadrul interacșiunii verbale. Deșși s-a vorbit de o cădere în desuetudine a *imprecășiei*, în opera lui Liviu Rebreanu, inspirată din lumea satului și a periferiei bucureștene, mai ales, am identificat o gamă largă de astfel de formule „magice”, utilizarea lor frecventă fiind determinată mai ales de statutul social inferior al personajelor. Pentru a-i spori puterea de sugestie, inteligenșța populară a trecut la modificarea topicii structurii verbale centrale, prin *deplasarea la dreapta a auxiliarului + un*

substantiv (*putrezi-ți-ar oasele, bătu-te-ar Dumnezeu*) și prin *interpunerea formei atone pronominale de dativ sau de acuzativ (ți, te/il)*, ca și cum se dorea ca persoana alocutorului să fie fără de scăpare de sub „magia neagră” a injuriei ori a blestemului. Au fost analizate 164 de mărci stilistice ale oralității, prezente în opera lui Rebreanu.

Capitolul al III-lea, *Tipologia și expresivitatea mărcilor pragmatic-discursive ale oralității în opera lui Liviu Rebreanu*, are 4 subcapitole. *Subcapitolul 3. 1, Mărci extralingvistice*, prezintă o serie de concepte teoretice necesare cercetării și tratează următoarele categorii: *mărci discursive clișeizate, modalizatori, deictice, elemente pragmatice anaforice, focalizatori, conectori frastici și transfrastici*. Am exemplificat cu opera rebreniană și cele șase tipuri de *acte locuționale*, conform *Gramaticii limbii române* (2008). *Subcapitolul 3. 2, Mărci paralingvistice*, tratează aspectele specifice teoretic-aplicative ale următorilor indici ai oralității: *tonul, variațiile de ritm al vorbirii, debitul verbal, accentul afectiv, intonația, pauza și tăcerea*. *Subcapitolul 3. 3, Mărci nonlingvistice*, analizează *limbajul corpului, limbajul culorilor, limbajul obiectelor personale*. Am ilustrat faptul că aceste mărci pot completa și chiar substitui uneori limbajul verbal și că *mimica și gestică* sunt cele mai reprezentative. *Subcapitolul 3. 4, Observații statistice și interpretative*, cuprinde concluziile referitoare la mărcile pragmatic-discursive, în ansamblu. Au fost analizate 206 mărci pragmatic-discursive ale oralității rebreniene.

Metoda analitică de lucru s-a concretizat predominant în *analiza lingvistică*, specifică fiecărui nivel al limbii (*analiza lexicologică, analiza structural-semantică, etimologică, analiza fonetică, analiza frazeologică, analiza morfologică, analiza sintactică, analiză ortografică, analiza stilistică, analiza pragmatică*), în unele *procedee ale analizei comparative*, în *analiza contextuală*. *Analiza* fiecărei categorii de mărci a fost *sincronică și sintagmatică* și a fost urmată de aplicarea *metodei statistice*, a *metodei interpretative* și a *metodei reprezentării grafice* privind ponderea fiecărei categorii de mărci ale oralității în opera lui Liviu Rebreanu.

Concluziile, cele patru **Anexe** (Anexa nr. 1 *Reprezentarea grafică a mărcilor oralității în opera lui Liviu Rebreanu*; Anexa nr. 2 *Regionalisme neînregistrate în dicționare*; Anexa nr. 3 *Pseudoregionalisme*; Anexa nr. 4. *Listă de abrevieri*) și **Bibliografia** reprezintă partea finală a tezei.

Liviu Rebreanu a realizat o sinteză savuroasă de elemente lingvistice de inspirație orală dintre cele mai diverse, ca mijloace de expresie artistică, dragostea sa pentru limbajul viu al țaranului sau al *omului român* fiind învederată. Deseori însă, în aceeași frază ori în aceeași operă, cuvântul popular coexistă cu varianta sa literară, dar majoritatea mărcilor morfologice, sintactice, stilistice și pragmatic-discursive analizate aparțin oralității substandard. Totuși coexistența celor două tipuri de oralitate, *substandard și standard*, în opera scriitorului, denotă unitatea și bogăția limbii și sporește, desigur, expresivitatea discursului narativ. Liviu Rebreanu a contribuit substanțial la consolidarea, revigorarea și evoluția limbii române literare.

BIBLIOGRAFIE

- Academia Română, *Gramatica limbii române I. Cuvântul, II. Enunțul* (GALR), București, Editura Academiei Române, 2005.
- Academia Română, *Gramatica limbii române I. Cuvântul, II. Enunțul* (GALR), București, Editura Academiei Române, 2008.
- Academia Română, *Gramatica de bază a limbii române* (GBLR), București, Editura Univers Educațional Gold, 2010.
- Academia Română, *Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic* (DOOM), ediția a II-a, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2005.
- Academia Română, *Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic* (DOOM), ediția a III-a, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2021.
- Academia Română (Rusu, Grigore; Bidian, Viorel; Loșonți, Dumitru), *Atlasul lingvistic român pe regiuni–Transilvania*, I, București, Editura Academiei Române, 1992.
- Academia Română (Rusu, Grigore; Bidian, Viorel; Loșonți, Dumitru), *Atlasul lingvistic român pe regiuni – Transilvania, Date despre localități și informatori*, București, Editura Academiei Române, 1992.
- Academia Română (Rusu, Grigore; Bidian, Viorel; Loșonți, Dumitru), *Atlasul lingvistic român pe regiuni–Transilvania*, II, București, Editura Academiei Române, 1997.
- Academia Română (Rusu, Grigore; Bidian, Viorel; Loșonți, Dumitru), *Atlasul lingvistic român pe regiuni–Transilvania*, III, București, Editura Academiei Române, 2002.
- Academia Română, Rusu (Grigore; Bidian, Viorel; Loșonți, Dumitru), *Atlasul lingvistic român pe regiuni–Transilvania*, IV, București, Editura Academiei Române, 2006.
- Academia Română, *Atlasul lingvistic român pe regiuni–Muntenia și Dobrogea*, IV, coordonator Teofil Teaha, București, Editura Academiei Române, 2004.
- Academia Română, *Dicționarul explicativ al limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2009.
- Academia Română, *Dicționarul limbii române, vol I – XIX*, București, Editura Academiei Române, 2010.
- Academia Română, *Enciclopedia limbii române*, coordonator Marius Sala, București, Editura Univers Enciclopedic, 2001.
- Academia Română, *Micul dicționar academic*, coordonator Marius Sala, București, Editura Univers Enciclopedic, 2010.

- Agache, Liliana, *Vocabularul limbii române în diacronie*, București, Editura ProUniversitaria, 2017.
- Aioane, Mirela, *Mărci discursive metatextuale în limbile italiană și română*, în „Meridian critic”, nr.1, vol. 28, Suceava, Editura Universității din Suceava, 2017, pp. 65-71, diacronia.ro, accesat 29.07.2021.
- Andrei, Nicolae; Tănase, Ion Constantin, *Dicționar de locuțiuni, expresii și sintagme românești* (DLESR), București, Editura Oscar Print, 2004.
- Andriescu, Al., *Expresia idiomatice în romanul „Răscoala” de Liviu Rebreanu*, în „Limba română”, IV, nr. 4, 1955, pp. 46 — 50.
- Avram, Mioara, *Poate fi vocativul parte de propoziție?*, în „Limba și literatură”, nr. 2, 1980, pp. 141-167.
- Avram, Mioara, *Punctuația și implicațiile ei în limbă și în comunicare*, în „Limba și literatură”, vol. I, București, 1980, pp. 11-26.
- Avram, Mioara, *Probleme ale exprimării corecte*, București, Editura Academiei, 1987.
- Avram, Mioara, *Gramatica pentru toți*, București, Editura Humanitas, 2001.
- Balotă, Nicolae, *De la Ion la Ioanide. Prozatori români ai secolului XX*, București, Editura Eminescu, 1974.
- Bărbulescu, Ioana Mariela, *Studii de frazeologie comparativă în limbile română și sârbă. Frazeologisme substantivale*, în „Romanoslavica”, vol. XLVII, nr.1, București, Editura Universității din București, 2011, http://macedonia.kroraina.com/rs/rs47_1_9.pdf, pp. 91-99, (accesat 10.02. 2020).
- Bârleanu, Ion-Horia; Rostoș, Ioana, *Contribuția lui Alexandru Philippide la stabilirea repartiției dialectale a dacoromânei*, în „Analele Universității Alexandru Ioan Cuza”, Iași, Secțiunea III, Lingvistică, LIX, 2013, pp. 43-63, <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A1617> (accesat 10.09.2020).
- Bidu-Vrânceanu, Angela, *Paradigmatic și sintagmatic în semantică*, în „Limba română”, 29, nr.1, 1980, pp. 3 -10.
- Bidu-Vrânceanu, Angela et alli., *Dicționar general de științe ale limbii*, București, Editura Științifică, 1997.
- Bilăuca, Monica, *Vestimentația ca formă de cultură materială, reflectată în frazeologia românească și în discursul public*, în „Meridian critic”, nr. 2, vol. 25, Suceava, Editura Universității din Suceava, 2015, <http://meridiancritic.usv.ro/index.php?page=2015-2-en> (accesat 15.10.2019).
- Blaa, Lucian, *Elanul insulei*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1977.
- Blaa, Lucian, *Studiul proverbului*, în „Zări și etape”, București, Editura Minerva, 1990, pp. 251-253.
- Breazu, Ion, *Literatura Transilvaniei*, Cluj-Napoca, Editura Casa Școalelor, 1944,

www.dacoromanica.ro, (accesat 04.08.2021).

- Bochmann, Klaus, *Limba română: istorie, variante, conflicte, o privire din afară*, Chișinău, Editura Cartdidact, 2004.
- Boerescu, Pârvu, *Etimologii românești controversate*, București, Editura Academiei Române, 2017.
- Bogdan-Dascălu, Doina, *Parafraza ca procedeu literar-artistic*, în „Studii și cercetări lingvistice”, 43, nr. 2, București, 1992, pp.143-157,
<http://dspace.bcu-iasi.ro/static/web/viewer.html?file=http://dspace.bcu-iasi.ro/bitstream/handle/123456789/9541/Bogdan-Dascalu%2c%20D.%2c%20Parafraza%20ca%20procedeu%20literar-artistic%2c%20SCL%2c%201992%2c%20An%2043%2c%20Nr.%202%2c%20p.%20143-157.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (accesat 20.11.2019).
- Bogdan-Oprea, Helga, *Frazeologia și importanța ei pentru etimologia lexicală (cu specială referire la împrumuturile și calcurile frazeologice românești de origine franceză)*, București, Editura Universității din București, 2010, pp. 197-221,
<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/V824> (accesat 20.04.2021).
- Bogdan-Oprea, Helga, *Tipuri de variante paremiologice în limba română*, București, Editura Universității din București, 2016, pp. 231-235,
<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/V2337/pdf> (accesat 10.XII. 2021).
- Borcilă, Mircea, *Aspecte ale unei sinteze teoretice în stilistică*, în „Cercetări de lingvistică”, XVII, Cluj-Napoca, 1972, p. 309.
- Borcilă, Mircea, *Lingvistica integrală și fundamentele metaforologiei*, în *Dacoromania*, VII_VIII, Cluj- Napoca, Editura Academiei, 2002-2003, pp. 47-77,
<http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A1827> (accesat 12.01.2019).
- Boutière, Jean, *Viața și opera lui Ion Creangă (1930)*. Traducere și prefață de Constantin Ciopraga, Iași, Editura Junimea, 1976.
- Breazu, Ionela Matilda, *Prepoziția în frazeologie*, Craiova, Editura Universitaria, 2017, diacronia.ro.
- Breban, Vasile; Bulgăr, Gheorghe, *Dicționar de expresii și locuțiuni românești (DELR)*, București, Editura Științifică, pdf, 1969.
- Brown, Penelope; Levinson, Stephen, *Politeness. Same universals in language usage*, in „Studies Interactional Sociolinguistics 4”, Cambridge, Cambridge University Press, 1978,
https://www.academia.edu/26395652/Politeness_Some_universals_in_language_usage, (accesat 20.03.2020), (trad.n.).
- Bucă, Marin, *Marele dicționar de expresii românești (MDER)*, București, Editura Meteor, Press, 2011.
- Buciu, Mariana, *Familiar and expressive terms in Liviu Rebreanu's short stories*, in „Communication

- Context, Interdisciplinarity, Section Language and Discourse”, Târgu- Mureș, 2020a, pp. 157-163,
<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A32429/pdf>, (accesat 11.05.2021).
- Buciu, Mariana, *Lexical markers of orality in Liviu Rebreanu' s short stories: the popular register*, in „Communication, Context, Interdisciplinarity, Section Language and Discourse”, Târgu- Mureș, 2020b, pp. 164-170,
<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A32430/pdf>, (accesat 10.06.2021).
- Buciu, Mariana, *Despre oralitate*, în volumul „The Dialogue of Multicultural Discourses”, Târgu Mureș, Editura Arhipelag XXI Press, 2020c, pp. 251-258,
<http://asociatia-alpha.ro/ldmd/08-2020/LDMD-08-Lang.pdf>, (accesat 18.03.2021).
- Buciu, Mariana, *Lexical and Morphological Marks of Orality in the Short Story „Talerii” by Liviu Rebreanu, Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity*, Târgu Mureș, editura Arhipelag XXI Press, 2021, pp. 238-244, <http://asociatia-alpha.ro/gidni/08-2021/GIDNI-08-Lang-a.pdf>, (accesat 15.01.2022).
- Bulgăr, Gh., *Despre analiza limbii și a stilului unei opere literare*, în „Limba română”, II, nr. 4, 1953, pp. 57-63.
- Bulgăr, Gh., *Originalitatea stilistică a operei lui Mihail Sadoveanu*, în „Limba română”, VI, 1956, nr. 6, p. 8.
- Bulgăr, Gh., *Problemele limbii literare în concepția scriitorilor români*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1966.
- Bulgăr, Gh.; Constantinescu-Dobridor, Gh., *Dicționar de arhaisme și regionalisme*, București, Editura Saeculum I.O., 2000.
- Bulgăr, Gh.; Constantinescu-Dobridor, Gh., *Dicționar de arhaisme și regionalisme*, București, Editura Saeculum Vizual, 2003.
- Butiurca, Doina, *Locuțiuni/expresii și tipare cognitive*, în „Limba română”, XXII (3-4), Chișinău, pp. 41-46, 2012,
<https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A20734>, (accesat iulie 2020).
- Bușmachi, Victoria, *Stratificarea funcțional-stilistică a lexicului limbii române*, 2012, pp. 159-166,
<http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A6835>, (accesat 2.09.2020).
- Caragiale, I.L., *Teatru*, București, Editura Minerva, 1987.
- Cazacu, Boris, *Istoria limbii române literare și problemele studierii ei*, în „Viața Românească”, X, nr.7, Iași, 1957, p. 139.
- Călin, Mariana Gherghina, *Situaționalul /acela/în texte literare actuale*, în „Lucrările celui de-al șaselea Simpozion Internațional de Lingvistică” al Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan-Alexandru Rosetti”, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2015, pp. 659-670.

- Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, Editura Minerva, 1988.
- Căpățână, Cecilia, *Elemente de frazeologie*, Craiova, Editura Universitaria, 2009.
- Căpățână, Cecilia; Preda, Anamaria, *Observații asupra colocațiilor verbului a da*, București, Editura Universității din București, 2014, diacronia.ro.
- Căpușan, Maria Vodă, *Despre Caragiale*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1982.
- Chelcea, Septimiu; Ivan, Loredana; Chelcea, Adina, *Comunicarea nonverbală: gesturile și postura*, București, Editura Comunicare.ro, 2005.
- Cioculescu, Șerban, *Aspecte literare contemporane*, București, Editura Minerva, 1972.
- Cișmaș, Suzana Carmen, *Construcție și stil la Rebreanu și Reymont*,
<https://licart2010.files.wordpress.com/2010/03/constructie-stil-rebreanu.pdf>. (accesat 10.09.2021).
- Coca, Monica Geanina, *Valențe semantice și pragmatice ale construcțiilor fixe comparative românești*, în „Meridian critic”, nr. 2, vol. 31, Suceava, Editura Universității din Suceava, 2018, pp. 187-195, <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A30177/pdf>, (accesat 09.04.2020).
- Colciar, Rozalia, *Textul dialectal din perspectivă pragmatică*, Târgu-Mureș, Editura Universității Petru Maior, 2007, pp. 232-238,
<http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A23724/pdf>, (accesat 20.01.2020).
- Condrea, Irina, *Curs de stilistică*, Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, 2008,
file:///D:/Admin/Downloads/pdfcoffee.com_irina-condrea-curs-de-stilistica-pdf-pdf-free.pdf, (accesat 25.05.2019).
- Condurache, Val, *Portret al criticului în tinerețe*, București, Editura Cartea Românească, 1984.
- Constantinescu, Pompiliu, *Romanul românesc interbelic*, București, Editura Minerva, 1977.
- Constantinescu-Dobridor, Gheorghe, *Dicționar de termeni lingvistici*, București, Editura Teora, 1998,
<https://dexonline.ro/definitie/stil/expandat> (DTL, 1998), (accesat 20.XII.2019).
- Cornea, Andrei, *Scriere și oralitate în cultura antică*, București, Editura Cartea Românească, 1988.
- Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, Iași, Editura Polirom, 1998.
- Corniță, Georgeta, *Manual de stilistică*, Baia Mare, Editura Umbria, 1995.
- Coșeriu, Eugeniu, *Socio- și etnolingvistica. Bazele și sarcinile lor*, în „Anuar de lingvistică și istorie literară”, tomul XXXIII, A, București, Editura Academiei Române, 1992-1993,
<http://www.romling.uni-tuebingen.de/coseriu/publi/coseriu280.pdf>, (accesat 20.04.2021).
- Coșeriu, Eugeniu, *Introducere în lingvistică*, Cluj, Editura Echinocțiu, 1995.
- Coșeriu, Eugeniu, *Universalile limbajului (și celelalte)*, în *Diacronia*, serie nouă, VII – VIII, 2002 – 2003, Cluj-Napoca, pp. 15-45. Text preluat din Eugeniu Coseriu, *Gramática, semántica*,

- universales. Estudios de lingüística funcional*, Madrid, Gredis, 1987, pp. 148–205,
http://www.dacoromania.inst-puscariu.ro/articole/2002-2003_2.pdf (accesat 18.07.2019).
- Coșeriu, Eugeniu, *Sistem, normă și vorbire în Teoria limbajului și lingvistica generală*, ediție de Nicolae Saramandu, București, 2004.
- Coșeriu, Eugeniu, *Omul și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*, antologie de Dorel Fânaru, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009.
- Coșeriu, Eugeniu, *Istoria filosofiei limbajului. De la începuturi până la Rousseau*, ediție românească cu o prefață de Eugen Munteanu, București, Editura Humanitas, 2011.
- Coteanu, Ion, *Caracterele generale ale limbajului popular*, „Limba română”, IX, nr. 2, 1960, pp. 246-247.
- Coteanu, Ion, *Structura stilistică a limbii*, în *Elemente de lingvistică structurală*, București, Editura Științifică, 1967.
- Coteanu, Ion, *Stilistica funcțională a limbii române*, vol. I, II, București, Editura Academiei RSR, 1973.
- Coteanu, Ion, *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Albatros, 1982.
- Coteanu, Ion, *Limba română contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică 1985.
- Coteanu, Ion, *Lingvistică și filologie*, în *Crestomație de lingvistică generală*, București, Editura Fundației „România de Mâine”, 1998, pp.7-35.
- Crețu, Ecaterina; Hriban Buzatu, Mihaela, *Reprezentări cultural-lingvistice ale locuirii*, Petru Maior University Press, 2012, pp.1032-1041,
<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A22590/pdf>, (accesat 8.11.2020).
- Crohmălniceanu, S., Ovid, *Cinci prozatori în cinci feluri de lectură*, București, Editura Cartea Românească, 1994.
- Dan, Ilie, *Studii despre opera lui Mihail Sadoveanu* (ediție îngrijită Ilie Dan), București, Editura Albatros, 1977.
- Dănilă, Adriana, *Ipostaze ale oralității în construcția titlului jurnalistic*, București, Editura Universității din București, diacronia.ro, 2014.
- Densusianu, Ovid, *Istoria limbii române*, București, Editura Științifică, 1961.
- Diaconescu, Ion, *Probleme de sintaxă a limbii române actuale*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.
- Diaconescu, Paula, *Structura stilistică a limbii. Stilurile funcționale ale limbii române literare moderne*, în „Studii și cercetări lingvistice”, XXV, nr. 3, București, 1974, pp. 229-242.
- Dimitriu, Corneliu, *Tratat de gramatică a limbii române. Morfologia*, vol. I, Iași, Institutul European, 1999.
- Dimitriu, Corneliu, *Tratat de gramatică a limbii române. Sintaxa*, vol II, Iași, Institutul European,

2002.

- Dimitriu, Corneliu, *Regionalismele lexicale în «dictionarele Academiei» în Analele Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Secțiunea III, LI 2005*, „Studia linguistica et philologica in honorem Constantin Frâncu”, pp. 89-98, <http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A2683>, (accesat 3.09. 2020).
- Donovetsky, Ohara, *Forme și valori ale verbului în graiurile muntenești*, Editura Academiei, 2008, pp. 111- 170, <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A15277/pdf>, (accesat 2.02.2020).
- Dragoș, Elena, *Structuri narrative la Liviu Rebreanu*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981.
- Drincu, Sergiu, *Semnele ortografice și de punctuație în limba română*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983.
- Ducrot, Oswald; Schaeffer, Jean-Marie, *Noul dicționar enciclopedic al științelor limbajului*, București, Editura Babel, 1996.
- Duda, Gabriela; Aglaia Gugui, Aglaia; Wojcicki, Marie Jeanne, *Dicționar de expresii și locuțiuni ale limbii române* (DELLR), București, Editura Albatros, 1985.
- Dumistrăcel, Stelian, *Lexic românesc. Cuvinte. Metafore. Expresii*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980.
- Dumistrăcel, Stelian, *Etimologia unităților frazeologice în dicționarele limbii române*, Galați, Editura Europlus, 2009.
- Eco, Umberto, *Limitele interpretării*, Iași, Editura Polirom, 2007.
- Faiciuc, Ion, *Elsa Nilsson, Les terms relatifs et les propositions en roumain moderne. Etude de syntaxe descriptive, Lund, 1969, 208 p.*, în „Cercetări de lingvistică”, anul XV, nr. 1, Cluj-Napoca, 1970.
- Faur, Elena, *Sextil Pușcariu- despre metafora lingvistic-conceptuală a limbii române în Caietele Sextil Pușcariu II*, Cluj-Napoca, Editura Scriptor, Argonaut, 2015, pp.150-157, <http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A22899>, (accesat 10. 04. 2020).
- Fînaru, Dorel, *Universalitățile limbajului*, în „Meridian critic”, nr.1, Editura Universității din Suceava, 2014, pp. 159-171.
- Florescu, Cristina, *Elemente lexicale ale limbajului familiar românesc în context romanic*, www.philippide.ro/Identitatea%20limbii%202002/12_Florescu.pdf, (accesat 4.09.2020).
- Focșineanu, Alina Georgiana, *Utilizări recente ale termenului de rudenie mamă în româna vorbită-gramaticalizare sau pragmaticalizare?* în vol, „Lucrările celui de-al șaselea Simpozion Internațional de Lingvistică” al Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan-Alexandru Rosetti”, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2015, pp. 694-701, <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V4293/pdf>, (accesat 08.08.2021).

- Frâncu, Constantin, *Curențe și tendințe în lingvistica secolului nostru*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 1999.
- Frumușani, Daniela Rovența, *Analiza discursului. Ipoteze și ipostaze*, București, Editura Tritonic, 2012,
file:///D:/Admin/Downloads/toaz.info-analiza-discursului-ipoteze-si-ipostaze.pdf-pr_2ed6f6aeacfc4188614b535ee3c3dda4.pdf. (accesat 05.10.2021).
- Gáldi, Ladislau, *Introducere în stilistica literară a limbii române*, București, Editura Minerva, 1976.
- Ganea, Vali, *Valea Sălăuței. Reperе onomastice*, Editura Mega, Cluj- Napoca, 2020.
- Găitanaru, Ștefan, *Mic dicționar de regionalisme*, Pitești, Editura Tempora, 1996.
- Găitanaru, Ștefan, *Gramatica actuală a limbii române. Morfologia*, Pitești, Editura Tempora, 1998.
- Gheorghe, Mihaela, *Observații asupra unor particularități regionale culte ale românei în texte transilvănene de la sfârșitul secolului al XIX-lea*, în „Limba română”, LVIII, nr.2, 2009, pp. 214-220,
<http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A599>, (accesat 1.08.2020)..
- Gheție, Ion, *Baza dialectală a românei literare*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1975.
- Gheție, Ion, *Istoria limbii române literare*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978.
- Gheție, Ion, *Introducere în studiul limbii române literare*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982.
- Ghidirmic, Ovidiu, *Pro bono*, Craiova, Scrisul Românesc Fundația – Editura, 2013.
- Goody, E.N., *Questions and politeness. Strategies in social interaction*, Cambridge, Cambridge University Press, 1978, pp. 56-289.
https://www.academia.edu/33908610/Questions_and_Politeness_Strategies_in_Social_Interaction_ESTHER_N_GOODY, (accesat 05.03.2021).
- Got, Miorița, *Stilistica limbii române*, București, Editura Fundației România de Măine, 2007.
- Graur, Alexandru; Avram, Mioara, *Formarea cuvintelor în limba română*, București, vol. al III-lea, Editura Academiei RSR, 1989.
- Graur, Alexandru, *Tendențele actuale ale limbii române*, București, Editura Științifică, 1968.
- Greimas, Algirdas Julien, *Despre sens. Eseuri semiotice*, Paris, 1975, (trad. de M. Carпов, București, Univers, 1975).
- Groza, Liviu, *Tendențe ale frazeologiei românești actuale*, București, Editura Universității din București, 2003, <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V3923/pdf> (accesat 12.04. 2021).
- Groza, Liviu, *Probleme de frazeologie. Studii. Articole. Note*, București, Editura Universității din București, București, 2011.
- Groza, Liviu, *Efemeride frazeologice*, în vol. „Lucrările celui de-al șaselea Simpozion Internațional

- de Lingvistică”, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2017,
<https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V4258>, (accesat 28.06.2021).
- Groza, Liviu, *Expresii biblice, parabiblice și bisericești în frazeologia limbii române*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2016, pp. 115-122,
<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A25908/pdf>, (accesat 20.04.2021).
- Gruică, G., *Acordul în limba română*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981.
- Guruianu, Viorel, *Sintaxa textelor românești originale din secolul al XVI-lea. Sintaxa frazei*, București, Editura Universității din București, 2007.
- Guțu Romalo, Valeria, *Corectitudine și greșală*, București, Editura Humanitas Educațional, 2000.
- Havelock, Eric Alfred, *The Muse Learns to Write: Reflections on Orality and Literacy from Antiquity to the Present*. New Haven: Yale University Press, 1986,
<https://www.cambridge.org/core/journals/canadian-journal-of-linguistics-revue-canadienne-de-linguistique/article/eric-a-havelock-the-muse-learns-to-write-reflections-on-orality-and-literacy-from-antiquity-to-the-present-new-haven-yale-university-press-1986-pp-x-144/9F52B0F26F8F6D2F20F42BA5BFE51401>, accesat 30.XI.2019, (trad.n.).
- Hebedean, Doina, *Frazeologia – considerații teoretice*, Editura Mirton, 2014, dicronia.ro, (accesat 4.04. 2021).
- Herteg, Crina, *Orientări în stilistica modernă*, Alba Iulia, Editura Universității „1 Decembrie 1918”, 2007.
- Hjelmslev, Louis, *La Stratification du langage*, în *Word*, X, 1954, p.188,
<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00437956.1954.11659521?needAccess=true>, accesat 25.01.2020, (trad.n).
- Hoară Cărașu, Luminița, *Funcțiile pragmatice ale pronumelui în limba română vorbită actuală*, AUI, tomul L1, „Studia linguistica et philologica in honorem Constantin Frâncu”, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2005, pp. 57-62,
<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A2679/pdf>, (accesat 20.05.2020).
- Hoară Cărașu, Luminița, *Mărci ale schimbării rolului conversațional, în limba română vorbită actuală*, Editura Alfa, 2006, pp. 139-148,
<http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V2370>, (accesat 20.01.2020).
- Hoară-Cărașu, Luminița, *Strategii persuasive în discursul politic românesc actual*, Iași, Editura Alfa, 2007, pp. 143-153,
https://www.philippide.ro/Romani%20majoritari_2007/15_CARAUSU.pdf, (accesat 29.07.2021)
- Hoinărescu, Liliana, *Funcții pragmatice ale conectorului deci în româna vorbită actuală*, București, Editura Academiei, 2009, pp. 46-62,

- <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A2022/pdf>, (accesat 20.05.2020).
- Hoinărescu, Liliana, *Pragmatica reformulării în limba română. Funcții discursive ale marculatorului „adică”*, în „Studii și cercetări lingvistice”, LXVI, 2015, nr. 1, București, Editura Academiei, 2015, pp. 3–33,
<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A19505/pdf> (accesat 29.07.2021).
- Hristea, Theodor, *Sinteze de limba română*, București, Editura Albatros, 1984.
- Von Humboldt, Wilhelm, *Despre diversitatea structurală a limbilor și influența ei asupra dezvoltării spirituale a umanității* (1836), traducere în limba română de Eugen Munteanu, Editura Humanitas, București, 2008,
https://www.academia.edu/12163207/Wilhelm_von_Humboldt_Diversitatea_structural%C4%83_a_limbilor_%C5%9Fi_influen%C5%A3a_ei_asupra_umanit%C4%83%C5%A3ii_Versiune_rom%C3%A2neasc%C4%83_introducere_not%C4%83_asupra_traducerii_tabel_cronologic_bibliografie_%C5%9Fi_indice_de_Eugen_Munteanu_Humanitas_Bucure%C5%9Fi_2008_425_p, (accesat 12.06.2020).
- Huțu, Elena Tatiana, *Strategii discursive în pliantul publicitar bancar – studiu de caz*, în „Meridian critic”, nr. 1, Suceava, Editura Universității din Suceava, 2020, p. 273, diacronia.ro, (accesat 11.07. 2021).
- Ibrăileanu, Garabet, *Numele proprii în opera comică a lui Caragiale*, Chișinău, Editura Litera, 1998.
- Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana; Dumitru Chițoran, Dumitru, *Sociolingvistică*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1975.
- Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, *Conversația: structuri și strategii (Sugestii pentru o pragmatică a românei vorbite)*, București, Editura ALL, 1995.
- Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, *Limba și comunicare*, București, Editura ALL Educațional, 2003.
- Iordan, Iorgu, *Limba literară. Privire generală*, în *Limba română*, III, 1954, nr.6, pp. 55-56.
- Iordan, Iorgu, *Limba română contemporană*, București, Editura Ministerului Învățământului, 1956.
- Iordan, Iorgu, *Stilistica limbii române*, București, Editura Științifică, 1975.
- Iordan, Iorgu, *Limba literară*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1977.
- Iovănel, Mihai, *Istoria literaturii române contemporane (1990-2020)*, Iași, Editura Polirom, 2021.
- Irimia, Dumitru, *Structura stilistică a limbii române contemporane*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986.
- Irimia, Dumitru, *Introducere în stilistică*, Iași, Editura Polirom, 1999.
- Kabatek, Johannes, *Tradiție și inovație: lingvistica modernă de la Saussure până în secolul al XXI-lea* în „Limbe și comunicare”, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2015, vol. XIII, partea a II-a, p. 69-86,
https://www.academia.edu/23189153/_2015_Johannes_Kabatek_Tradi%E1%B9%ADie_%

C5%9Fi_inova%E1%B9%ADie_abord%C4%83ri_lingvistice_de_la_Saussure_p%C3%A2n%C4%83_%C3%AEEn_secolul_al_XXI-lea, (accesat 3.XII.2019).

Krieb, Silvia, *Interjecții regente în vorbirea populară*, Cluj-Napoca, Editura Academiei, diacronia.ro, 2000-2001, pp. 187-202,

<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A1861/pdf>, (accesat 11.01.2019).

Ledgeway, Adam, *Limitele teoriei și variației lingvistice: cazul limbii române*, București, Editura Universității București, 2016,

<http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A25135/pdf>, (accesat 20.XI.2019).

Loșonți, *Convingeri și propuneri etimologice*, de Dumitru Loșonți, Editura Academiei Române, Etymologica 31, București, 2021.

Lovinescu, Eugen, *Istoria literaturii române contemporane*, vol. II, București, Editura Minerva, 1973.

Mancaș, Mihaela, *Stilul indirect liber în româna literară*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1972.

Mancaș, Mihaela, *Limba artistic românească în secolul al XIX-lea*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983.

Mancaș, Mihaela, *Limba artistic românească în secolul XX (1900-1950)*, București, Editura Științifică, 1991.

Mancaș, Mihaela, *Tablou și acțiune. Descrierea în proza narativă românească*, București, Editura Universității din București, 2005.

Manolescu, Nicolae, *Arca lui Noe*, București, Editura 100 +1 Gramar, 1999.

Manolescu, Nicolae, *Decalogul criticii literare*, Oradea, Editura Aula, 2005.

Manu Magda, Margareta, *Elemente de pragmalingvistică a românei vorbite regional*, București, Editura Dual Tech, 2003.

Manu Magda, Margareta, *Limba română vorbită*, în *Gramatica limbii române*, vol. II, *Enunțul*, București, Editura Academiei Române, 2005.

Manu Magda, Margareta, *Limba română vorbită*, în *Gramatica limbii române*, vol. II, *Enunțul*, București, Editura Academiei Române, 2008.

Manu Magda, Margareta, *Forme de exprimare a modalităților alocutive în graiurile populare*, Cluj-Napoca, Argonaut, 2014.

Manu Magda, Margareta, *Un caz de eterogenitate lingvistică: enunțul incident în limba română veche*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2015, pp. 283- 296,

<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/V2841/pdf>, (accesat 15.10. 2020).

Manu Magda, Margareta, *Incidentele în graiurile muntenesti*, București, Editura Academiei, 2016, pp. 475-486, <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A26438/pdf>, (accesat 15.10.2020).

- Manu Magda, Margareta, *Vorbirea directă în texte românești din secolul al XVI-lea*, București, Editura Universității din București, 2016b.
- Manu Magda, Margareta, *Elemente de oralitate în texte românești vechi*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2017, pp. 716-726,
<http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/V4295>, (accesat 10.11.2019).
- Marin, Maria, *Un mijloc de realizare a actualizării acțiunii verbale în graiurile de tip nord-vestic*, Cluj-Napoca, Editura Academiei, 1996-1997, pp. 105-110,
<http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A1911>, (accesat 11.01.2020).
- Marin, Maria, *Dicționarul graiurilor dacoromâne sudice*, vol. I, București, Editura Academiei Române, 2009.
- Marin, Maria, *Dicționarul graiurilor dacoromâne sudice*, vol. II, București, Editura Academiei Române, 2010.
- Marin, Maria, *Dicționarul graiurilor dacoromâne sudice*, vol. III, București, Editura Academiei Române, 2011.
- Marin, Vitalie, *Stilistică și cultivare a vorbirii*, Chișinău, Editura Lumina, 1991.
- Marino, Adrian, *Hermeneutica ideii de literatură*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1987.
- McLuhan, Marchall, *The Gutenberg Galaxy : The Making of Typographic Man*, Toronto, University of Toronto Press, 1962,
<https://www.britannica.com/topic/communication/Models-of-communication>,
 (accesat 29.XI. 2019), (trad.n.).
- Medan, Gabriela Simona, *Regionalismele și elementele populare în proza lui Rebreanu- oglinzi ale tradiționalismului*, în *Studii de limba română în memoria profesorului Radu Popescu*, coordonator Dragoș Vlad Topală, Craiova, Editura Universitaria, 2008, pp. 116-120.
- Mihăescu F, Valentin, *Timp și mod*, București, Editura Cartea Românească, 1983.
- Milaș, Constantin, *Introducere în stilistica oralității*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988.
- Milaș, Constantin, *Adverbul „bine” ca marcă dialogală*, Cluj-Napoca, Editura Academiei, Dacoromania, serie nouă, XI-XII, 2006-2007, pp. 161-177,
http://www.dacoromania.inst-puscariu.ro/articole/2006-2007_8.pdf, (accesat 29.07.2021).
- Milaș, Constantin. *Implementarea intenției de comunicare prin apelul la interjecție*, Editura Argonaut, 2015, pp. 435-443,
<http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/B254>, (accesat 16. 09.2019).
- Milică, Ioan, *Nuvela Golanii de Liviu Rebreanu. Studiu stilistic*, în „Limba română”, 2010,
https://www.academia.edu/2908219/Nuvela_Golanii_de_Liviu_Rebreanu_Studiu_stilistic?auto=download, (accesat 10.10. 2021).

- Milică, Ioan, *Concepția stilistică a lui Sextil Pușcariu*, Cluj Napoca, Editura Argonaut, 2015, diacronia.ro.
- Milică, Ioan, *Elemente de sorginte biblică în „Povestea lui Harap-Alb” de Ion Creangă*, Iași, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, 2016, <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A26434/pdf>, (accesat 15.11.2021).
- Milică, Ioan, *Proverb și stil în publicistica lui Eminescu*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2019, pp. 1-9, <https://www.diacronia.ro/ro/journal/issue/10/A148/ro/pdf>, (accesat 14.08.2021).
- Mladin, Constantin, *Spre o recodare a modului de comunicare scripturală. Sau despre tirania democratică a cyberlimb@jukui*, în *Distorsionări în comunitatea lingvistică, literară și etnofolclorică românească și contextul european*, Iași, Editura Alfa, 2008, pp. 237- 248, http://www.philippide.ro/distorsionari_2008/237-248%20MLADIN_RED.pdf, (accesat 24.01.2020).
- Moeschler, Jacques; Reboul Anne, *Dicționar enciclopedic de pragmatică*, Cluj-Napoca, Editura Echinoc, 1999, <https://cupdf.com/document/dictionar-de-pragmatica.html>, pdf, (accesat 10.12.2021).
- Molea, Viorica, *Considerații privind conceptul de oralitate*, LR nr. 2, anul XXIX, Chișinău, 2014, <http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=2410>, (accesat 3.XI.2019).
- Molea, Viorica, *Oralitatea în configurația stilurilor funcționale*, „Limba română”, nr.3, anul XXVII, Chișinău, 2017, <http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=3394>, (accesat 3.XI.2019).
- Molea, Molea, *Oralitatea în textul publicistic actual românesc (sub aspect pragmatic și stilistic)*. Teză de doctor habilitat în filologie.621.06. *Teoria textului: analiza discursului; stilistică (limba română)*, Chișinău, 2018, <file:///D:/Admin/Desktop/Teze/Teza%20Oralitatea%20in%20textul%20publicistic%20actual%20romanesc,%2022.05.18%20FINAL.pdf>, (accesat 25.10.2021).
- Molea, Viorica, *Delimitări ale oralității în limba română actuală*, „Limba română”, nr.1, anul XXIX, Chișinău, 2019, <http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=3656>, (accesat 4.XI. 2019).
- Molea, Viorica, *Regionalismele – variantă diatopică a limbii române*, LR, nr.4, anul XXIX, Chișinău, 2019, <http://www.limba romana.md/index.php?go=articole&n=3805>, (accesat 08.02.2020).
- Moscal, Dinu, *Variația diacronică și câmpul lexical. Implicații teoretice și practice*, nr.2, 2015, p. 1-9, <http://www.diacronia.ro/en/journal/issue/2>, (accesat 1.08.2020).
- Munteanu, Cristinel, *Tehnica utilizării frazeologismelor expresive*, în „Limba română”, nr. 7-9, anul

- XVI, Chișinău, 2006, <https://limbaromana.md/index.php?go=articole&n=1536> sau https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/19.Tehnica%20utilizarii%20frazelogismelor%20expresive.pdf, (accesat 11.XII. 2021).
- Munteanu, Cristinel, *Expresii idiomatice românești referitoare la regnul animal. Precizări etimologice*, Galați, Editura Europlus, 2009, <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A3386/pdf>, (accesat 17.03.2021).
- Munteanu, Cristinel, *O clasificare antică a stlurilor funcționale în opera lui Diogenes Laertios*, în „Limba română”, nr. 1-2, anul XXII, 2012, <https://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=1354>, (accesat 11.05.2020).
- Munteanu, Cristinel, *Despre motivarea contextuală a frazeologismelor*, în revista „Limba română”, 2013, <https://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=2247>, (accesat 18.05.2020).
- Munteanu, Cristinel, *Traducere și comentarii, Eugeniu Coșeriu, Horst Geckeler - Orientări în semantica structurală*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2016.
- Munteanu, Cristinel, *O clasificare antică a „stilurilor funcționale” în opera lui Diogenes Laertios*, „Limba română”, Chișinău, nr.1-2, XXII, 2012, <http://www.limbaromana.md/?go=numar&n=29>, (accesat 5.XI. 2019).
- Munteanu, Cristinel, *Expresii resemantizate*, Editura Academiei, 2019, diacronia.ro.
- Munteanu, Romul, *Metamorfozele criticii europene*, București, Editura Univers, 1988.
- Munteanu, Ștefan și Țăra, Vasile D., *Istoria limbii române literare*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1983.
- Munteanu, Ștefan, *Limba română artistică*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981.
- Munteanu, Ștefan, *Introducere în stilistica operei literare*, Timișoara, Editura de Vest, 1995, <http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/B526>.
- Mușat, Gabriela, *Spaniola colocvială—trăsături caracteristice în Limbajul colocvial în spațiul romanic. Studiu pragmlingvistic diacronic și sincron*, coordonator Mirela Aioane, Cermi, Editura Tehnică, Științifică, Tehnică și Didactică, 2008, <https://en.calameo.com/read/000211391885eaa687849>, (accesat 3.X.2019).
- Nagy, Rodica, *Preliminarii teoretice la o analiză a clișeului/stereotipului din discursul artistic*, în „Meridian critic”, nr.1, p. 71, Suceava, Editura Universității din Suceava, 2016, <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A26569/pdf>, (accesat 11.07.2021).
- Nicolescu, Vasile, *Sadoveanu și magia cuvântului*, în *Starea lirică. Eseuri*, București, Editura Eminescu, 1975, pp. 51-58.
- Niculescu, Alexandru, *Elemente de limbă vorbită în limba literară din prima jumătate a sec.al XIX-lea*, „Studii și cercetări lingvistice”, XIV, 1963, pp. 57-74,

- http://dspace.bcu-iasi.ro/static/web/viewer.html?file=http://dspace.bcu-iasi.ro/bitstream/handle/123456789/790/BCUIASI_PER_X-3153_1963%2c%20An.14_Nr.1-4.pdf?sequence=63&isAllowed=y, (accesat 20.04.2019).
- Noica, Constantin, *Cuvânt împreună despre rostirea românească*, București, Editura Eminescu, 1987.
- Oancea, Ileana; Obrocea, Nadia, *Dincolo de retorică. Metafora în viziune integralistă* AUT, XLVII, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2009, pp. 175-187, <https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=Oancea%2C+Ileana%3B+Obrocea%2C+Nadia%2C+Dincolo+de+retoric%C4%83.+Metafora+%C3%AEn+viziune+integralist%C4%83+AUT>, (accesat 2.02.2020).
- Ong, Walter, *Orality_and_Literacy. The Technologizing of the Word*, London and New York, Routledge Taylor and Francis Group, 2002, https://monoskop.org/images/d/db/Ong_Walter_J_Orality_and_Literacy_2nd_ed.pdf, (accesat 10.XI. 2019), (trad.n.).
- Pană Dindelegan, Gabriela, *Elemente de gramatică. Dificultăți, controverse, noi interpretări*, București, Editura Humanitas Educațional, 2003.
- Pană Dindelegan, Gabriela, *Despre utilizarea lui de relativ în româna veche*, București, Editura Universității din București, 2014, pp. 335-343, <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/V153/pdf>, (accesat 03.02.2020).
- Pană Dindelegan, Gabriela, *Mecanisme discursive de emfază și focalizare în limba veche. Cu referire specială la subiect*, în „Lucrările celui de-al cincilea Simpozion Internațional de Lingvistică”, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2015, pp. 310-322, <http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/V2843>, (accesat 29.07.2021).
- Pană Dindelegan, Gabriela, *Gramatica limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2019.
- Papadima, Liviu, *Rebreanu versus Rebreanu*, în *Liviu Rebreanu după un veac*, coordonator Mircea Zăciu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1985, pp. 156-157.
- Păpușoi, Carolina, *Elemente cu conotație valorică în structura unităților frazeologice românești*, București, Editura Academiei, 2014.
- Păpușoi, Carolina, *Valori semantice ale unităților frazeologice românești cu numeralul trei*, în *Philologica Jassyensia*, an XV, nr.1 (29) pp. 105-118, Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide”, 2019, pp. 105-118, <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A30216/pdf>, (accesat 19.07.2021).
- Pătrunjel, Alina, *Aspecte privind clasificarea actelor de vorbire din limba română*, *Buletin de Lingvistică*, nr.15-16, 2014-2015, pp. 24-29,

- <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A23034/pdf>, (accesat 20.02.2019).
- Perpessicius, *Mențiuni critice, III*, Fundația pentru Literatură și Artă, București, 1936, pp. 144-147.
- Petreu, Marta, *Filosofia lui Caragiale*, Iași, Editura Polirom, 2012.
- Petrovici, Emil, *Baza dialectală a limbii noastre naționale*, „Limba română”, IX, 1960, nr. 5, p. 61.
- Pintilii, Marius, *Oralitatea- aspecte sintactice distinctive ale limbii vorbite*, în „Analele Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași”, tomul LIV, pp. 157-162,
<http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A2521>, 2008, (accesat 5.09.2019).
- Piru, Alexandru, *Liviu Rebreanu*, București, Editura Tineretului, 1965.
- Piru, Alexandru, *Istoria literaturii române de la început până azi*, București, Editura Univers, 1981.
- Pitiriciu, Silvia, *Din terminologia cromatică: verde în limba română.*, în „Analele Universității de Vest din Timișoara”, vol. XLVII, Timișoara, 2009, pp. 115-120,
https://litere.uvt.ro/publicatii/stiintefilologice/pdf/2009_integral.pdf, (accesat 15.10.2021).
- Pârjol, Florina-Elena, *Argou, mâncare și amor sau cum vorbește, mănâncă și iubește mahalaua în literatura română*, 2012,
<https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A7598/pdf>. (accesat 5.09.2021).
- Pop, Ion, *Dicționar analitic de opere literare românești*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2007.
- Pop, Liana, *Exprimarea concesiei într-o „gramatică a vorbirii”. Mărci și nivele de incidență*, în „Studii și cercetări lingvistice”, 40, nr. 4, 1989, pp. 331- 334.
- Popa Lucaciu, Nicoleta, *Pragmatica. Repere istorice*, în *Psihologica Banatica* VII (1), Timișoara, Editura Mirton, 2013, pp. 75-89, <http://philologicabanatica.ro/istoric/detaliuvolum/12>, (accesat 3.08.2019).
- Popescu, Marieta, *Marin Preda, comentat de....*, Cluj Napoca, Editura Recif, 1994.
- Popescu, Ștefania, *Gramatica practică a limbii române*, București, Editura TeditFzh, 2001
- Preda, Marin, *Moromeții*, vol. I, Editura Cartex Serv, București, 2006;
- Pricop, Lucian, *Prefață la Metropole* de Liviu Rebreanu, București, Editura Liviu Rebreanu, 2019.
- Pușcariu, Sextil, *Cercetări și studii*, București, Editura Minerva, 1974.
- Raicu, Lucian, *Liviu Rebreanu*, București, Editura pentru Literatură, 1967.
- Răcilă, Vlad, *Structura conceptuală a proverbelor*, în *Limba română*, nr. 7-9, anul XII, Chișinău, 2002, <https://limbaromana.md/index.php?go=articole&n=2892>, (accesat 11. XII. 2021).
- Roman, Rodica, *Aspecte ale expresivității argoului în nuvelele rebreniene „Culcușul” și „Golani”*, 2013, <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A23354/pdf>, (accesat 10.11.2021).
- Roman, Rodica, *Valoarea stilistică a epitetului în proza scurtă a lui Liviu Rebreanu*, *Annales Universitatis, Apulensis. Series Philologica*, no. 17, issue 1, 2016, pp. 265-277,
http://philologica.uab.ro/upload/26_78_rez_2016_1.pdf, (accesat 14.11.2021).

- Roman, Rodica, *Valoarea expresivă a sinonimului în proza scurtă a lui Liviu Rebreanu*, 2017, https://revistatransilvania.ro/wpcontent/uploads/2018/02/14_Rodica_Roman.pdf (accesat 8.09.2020).
- Rosetti, Alexandru; Cazacu, Boris; Onu, Liviu, *Istoria limbii române literare*, București, Editura Minerva, 1971.
- Rus, Maria Laura, *Locuțiunile: tipuri structurale și natură semantică*, Târgu Mureș, Editura Universității „Petru Maior”, 2007, diacronia.ro.
- Rusu, Liviu, *Estetica poeziei lirice*, ediția a III-a, București, Editura pentru Literatură, 1969.
- Rusu, Mina-Maria, *Comunicarea ca ritual inițiativ*, „Limba română”, an XVII, nr.10-12, 2007, pp. 121-123, <http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=613>, <http://www.limbaromana.md/numere/d68.pdf>, (accesat 5.09.2019).
- Sasu, Aurel, *Liviu Rebreanu – sărbătoarea operei*, București, Editura Albatros, 1978.
- Savin, Petronela, *Actul hrănirii într-o frazeologie a atitudinii*, în *Philologica Jassyensia*, an III, nr. 2, Institutul de Filologie Română A. Philippide, 2007, pp. 137-143, <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A746/pdf>, (accesat 5.02.2020).
- Savin, Petronela, *Pentru un studiu etnolingvistic al frazeologiei cerealelor și preparatelor din cereale*, în *Philologica Jassyensia*, an III, nr. 1, Institutul de Filologie Română A. Philippide, 2007, pp. 57-64, <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A808/pdf>, (accesat 30.06.2021).
- Săndulescu, Alexandru, *Introducere în opera lui Liviu Rebreanu*, București, Editura Minerva, 1976.
- Seche, Luiza; Seche, Mircea; Preda, I., *Dicționar de sinonime*, București, Editura Vox Cart, 2005.
- Simion, Eugen, *Scriitori români de azi*, vol. II, București-Chișinău, Editura David-Litera, 1998.
- Simuț, Ion, *Rebreanu dincolo de realism*, Oradea, Editura Biblioteca Revistei „Familia”, 1997.
- Slama-Cazacu, Tatiana, *Introducere în psiholingvistică*, București, Editura Științifică, 1968.
- Slama-Cazacu, Tatiana, *La presse satirique roumaine éléments d'oralité*, en *La langue et les parlants*, București, Arvin Press, 2003, (trad.n.).
- Slama-Cazacu, Tatiana, *Formule de politețe în limba română: structură și funcții*, în „Studii și cercetări lingvistice”, 34, 1983, 3, 237-263 (I); și 34, 1983, 4, 287-310.
- Scurtu, Ioan, *Istoria României în anii 1918-1940. Evoluția regimului politic de la democrație la dictatură*, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A. 1996.
- Spiridon, Monica, *Marin Preda: Paradoxul despre actor*, Craiova, Scrisul Românesc Fundația-Editura, 2009.
- Stanciu-Istrate, Maria, *Calcul lingvistic în limba română*, București, Editura Academiei Române, 2006.

- Stanciu, Nicolae, *Nederminarea obținută prin neexprimarea actanților în limba vorbită populară și familiară*, Ovidius University Annals of Philology volum XIV, 2003, pp. 251-267, Ovidius University Press, <https://litere.univ-ovidius.ro/Anale/03%20volumul%20XIV%202003/01%20sectiunea%20I%20-%20Sincronie%20si%20diacronie/25%20Nicolae%20Stanciu.pdf>, (accesat 20.10.2019).
- Stati, Sorin, *Elipsa*, București, „Limba română”, IV, nr. 2, Editura Academiei, 1955, pp. 68-74, <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A10271>, (accesat 6.04.2021).
- Stoichițoiu, Adriana, *Formule de adresare în opera lui Mihail Sadoveanu. Comentariu stilistic și sociolingvistic*, în *Limbă și literatură*, 1974, vol. I, pp. 35-46.
- Stoichițoiu-Ichim, Adriana, *Anglicisme la modă în limbajul modei*, în *Limba română. Stadiul actual al cercetării*, București, Editura Universității din București, 2007, pp. 581-598.
- Tanco, Teodor, *Despre Liviu Rebreanu*, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, 2012.
- Tămaș, Iulia Mihaela, *Raporturile dintre limba scrisă și limba vorbită, respectiv faptul literar și cel dialectal*, în *Buletin științific, seria A, vol XXVII*, 2018, <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/B616>, (accesat 2. IX. 2020).
- Teleoacă, Dana Luminița, *Structuri poetico-retorice în textul psalmic modern: construcții intensive și tautologice LR, nr.7-8, an XXIII, 2013*, pp. 128-144, <http://limbaromana.md/index.php?go=numar&n=55>, (accesat 5.02.2020).
- Teleoacă, Dana Luminița, *Verbele psihologice: similitudini vs. divergențe în context romanic*, București, Editura Universității din București, 2020.
- Tohăneanu, *Stilul artistic al lui Ion Creangă*, București, Editura Științifică, 1969,
- Toma, Raluca Felicia, *Cuvinte și expresii biblice în limba română – o analiză retorico-stilistică*, București, Editura Universitară, 2012, https://www.ucv.ro/pdf/invatamant/educatie/scoala_doctorala/2018/toma/2.pdf, (accesat 30.06.2021).
- Tomescu, Domnița, *Imbricarea*, în *Gramatica limbii române*, vol. II, *Enunțul*, București, Editura Academiei Române, 2008.
- Topală, Dragoș Vlad, *Liviu Rebreanu și sociologia romanului românesc „Răscoala” de Liviu Rebreanu – un model de analiză sociologică (teză de licență)*, Craiova, Universitatea din Craiova, 1993.
- Topală, Dragoș Vlad, *Din universul proverbelor românești: elemente de analiză etnolingvistică*, Craiova, 2009, Editura Alfa, pp. 353-361, http://www.philippide.ro/distorsionari_2008/353-361%20TOPALA%20Dragos%202008.pdf (accesat 2.05.2021).
- Topală, Dragoș Vlad, *Limbașul militarilor americani în timpul războiului din Vietnam. Elemente de*

psiholingvistică, Craiova, Editura Universitaria, 2020.

- Trincă, Lilia, *Etimologia populară-mijloc de motivare a arhaismelor din structura unor frazeologisme*, în revista *Limba română*, Chișinău, 2003,
<https://limbaromana.md/index.php?go=numar&n=65>, (accesat 10.04.2021).
- Trohin, Elena, *Analiza conversației – un melange disciplinar (perspective teoretice asupra analizei conversației)*, „Limba română”, 2004,
<http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=2093>, (accesat 10.01.2020).
- Trost, P., *Qu'est-ce que le vocatif?*, în *Bulletin linguistique*, nr. 15, 1947, p. 5-7.
- Țepelea, Gabriel; Bulgăr, Gh., *Momente din evoluția limbii române literare*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973.
- Velicu, Ion, *Liviu Rebreanu vorbește despre oameni, viață și literatură*, apărut în „Curentul- magazin literar”, seria a II-a, II, nr. 78, 29 septembrie 1940, pp. 12.
- Verdeș, Tatiana, *Funcția decodificatoare a deicticelor în limbajul politic actual*, în „Limba română”, 2007, pp. 44-49,
<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A20658/pdf>, (accesat 11.07.2021).
- Vulpe, Magdalena, *Subordonarea în frază în dacoromâna vorbită*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980.
- Vulpe, Magdalena, *Opera lingvistică. Dialectal, popular, vorbit*, vol. I, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2004.
- Vianu, Tudor, *Iorgu Iordan și stilistica*, în „Limba română”, VIII, 1958.
- Vianu, Tudor, *Dubla intenție a limbajului și problema stilului în Studii de stilistică*. Ediție îngrijită cu studiu introductiv și note de Sorin Alexandrescu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1968.
- Vianu, Tudor, *Arta prozatorilor români*, București, Editura Minerva, 1981, p. 311-322.
- Vianu, Tudor, *Scriitori clasici români*, București, Editura Albatros, 1998.
- Vulpe, Magdalena, *Subordonarea în frază în dacoromâna vorbită*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980.
- Vulpe, Magdalena, *Opera lingvistică. Dialectal, popular, vorbit*, vol. I, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2004.
- Wald, Henri, *Oral și scris*, „Studii și cercetări literare”, 31, nr. 5. 1980, pp. 641-643,
<http://dspace.bcu-iasi.ro/bitstream/handle/123456789/5806/Wald,%20Henri,%20Oral%20si%20scris,%20SCL,%20An%2031,%20Nr.%205%20septembrie-octombrie,%201980,%20p.%20641-643.pdf?sequence=1>, (accesat 03.03.2019).
- Watzlawick, Paul; Beavin Bavelas, Janet și Jackson, Don D., *Pragmatics of Human Communication*.

- A Study of International Patterns, Pathologies and Paradoxes*, New York, W.W. Norton & Company, (1967), 2011,
https://books.google.ro/books?hl=en&lr=&id=Ob9UAgAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR9&ots=QpGK8s3zSz&sig=WNmT_GZOQBV8z-WCbQkA2621H_s&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false. (accesat 20.10.2021), (trad. n).
- Zafiu, Rodica, *Figurile de stil în româna vorbită*, în „Limba română”, 42, nr.6, 1993, pp. 304- 307.
- Zafiu, Rodica, *Diversitate stilistică în româna actuală*, București, Editura Universității din București, 2001,
https://www.academia.edu/31257653/Rodica_Zafiu_DIVERSITATE_STILISTICA_%C3%8EN_ROM%C3%82NA_ACTUALA, (accesat 10.X.2019).
- Zafiu, Rodica, *Mărci ale oralității în limbajul jurnalistic actual*, în „Aspecte ale dinamicii limbii române actuale” (coord. Gabriela Pană Dindelegan), București, Editura Universității din București, 2002, pp. 399-430.
- Zafiu, Rodica, *TU generic în limba română actuală*, București, Editura Universității din București, 2003,
https://www.academia.edu/6148226/_Tu_generic_%C3%AEn_limba_rom%C3%A2n%C4%83_actual%C4%83, (accesat 19.09.2019).
- Zafiu, Rodica, *Ethos, pathos și logos în textul prediciei*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2010, pp. 27-38, <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A47/pdf> (accesat 11.07.2021).
- Zafiu, Rodica, *Marcatorul concesiv măcar în diacronie (secolele al XVI-lea_ al XVIII-lea)*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut 2015, pp. 678-687,
<https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/V692/pdf>, (accesat 17.08.2020).
- Zafiu, Rodica, *Auxiliarul condiționalului românesc: argumente semantice și funcționale în reconstituirea unui proces de gramaticalizare controversat*, București, 2017, pp. 1-15,
file:///D:/Admin/Downloads/Auxiliarul_condiionalului_romanesc_argu.pdf, (accesat 28.06.2021).
- Zaharia, Casia, *Reflectarea alterității în expresii idiomatice. Studiu de caz*, în „Studia linguistica in honorem Constantin Frâncu”, Iași, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, 2005, pp. 449-455, <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A2711/pdf>, (accesat 2.05. 2021).
- Zdrenghia, Mircea, *În legătură cu vocativul*, în *Limba română*, nr. 6, 1956, p. 59.
- Zdrenghia, Mircea, *Este vocativul un caz?*, în *Studii și cercetări lingvistice*, București, nr. 3, 1960, pp. 798-801.
- Zeletin, Ștefan, *Neoliberalismul*, București, Editura Scripca, 1992.

Sitografie:

https://en.wikipedia.org/wiki/Walter_J._Ong, (trad.n.), (accesat 10.04.2019).

https://ro.wikipedia.org/wiki/Realism_literar, (accesat 3.10.2021).

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Stendhal>, (accesat 15.10.2021).

<http://cerceteaza.blogspot.com/2011/07/realismul-curent-literar.html>, (accesat 15.10.2021).

http://arhiva.romanaliterara.com/index.pl/rebreniada_lui_niculae_gheran, (accesat 10.12.2021).

http://www.observatorul.com/articles_main.asp?action=articleviewdetail&ID=2726
(accesat 17.05.2020).

https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2018/02/14_Rodica_Roman.pdf,
(accesat 11.11.2021).

<http://www.ctppr.ro/wp-content/uploads/2019/03/Amprente-3-2017.pdf>, (accesat 06.06.2020).

<https://www.viataromaneasca.eu/revista/2019/05/liviu-rebreanu-printre-mistica-si-prostie/>,
(accesat 02.10.2021).

http://philologica.uab.ro/upload/26_78_rez_2016_1.pdf, (accesat 19.02.2020).

http://othes.univie.ac.at/26379/1/2013-02-08_9606345.pdf, (accesat 15.02.2019).

http://lectura.bibliotecadigitala.ro/eugeniajumuga/Simbol_si_semnicatii.pdf, (accesat 06.06.2020).

<http://www.ethnologue.com>, (accesat 16.10.2021).

<https://en.wikipedia.org/wiki/Logocentrism> (trad.n.), (accesat 08.08.2021)

http://restitutio.bcub.ro/bitstream/123456789/351/1/constructii_comparative.pdf,
(accesat 11.10.2021).

<https://pdfslide.net/reader/f/umberto-eco-tratat-de-semiotica>, (accesat 15.11.2020).

Surse:

Rebreanu, Liviu, *Nuvele I*, text ales și stabilit, note, comentarii și variante de Nicolae Gheran și Nicolae Liu. Studiu introductiv de Alexandru Piru, București, Editura pentru Literatură, 1968.

Rebreanu, Liviu, *Nuvele II*, text ales și stabilit, note, comentarii și variante de Nicolae Gheran și Nicolae Liu, București, Editura pentru Literatură, 1968.

Rebreanu, Liviu, *Nuvele III*, text ales și stabilit, note, comentarii și variante de Nicolae Gheran și Nicolae Liu, București, Editura pentru Literatură, 1968.

Rebreanu, Liviu, *Opere*, vol. 4, *Ion*, text ales și stabilit, note, comentarii și variante editoriale de Nicolae Gheran. Addenda și variante manuscrise de Valeria Dumitrescu, Editura Minerva, București, 1970.

Rebreanu, Liviu, *Opere*, vol. 5, *Pădurea spânzuraților*, ediție critică de Nicolae Gheran. Addenda de Cezar Apreotesei și Valeria Dumitrescu, Editura Minerva, București, 1972.

Rebreanu, Liviu, *Opere*, vol. 6, *Adam și Eva*, ediție critică de Nicolae Gheran, variantele în colaborare

- cu Valeria Dumitrescu, Editura Minerva, București, 1974.
- Rebreanu, Liviu, *Opere*, vol. 7, *Ciuleandra. Crăișorul Horia*, ediție critică de Nicolae Gheran, variantele în colaborare cu Valeria Dumitrescu, Editura Minerva, București, 1975.
- Rebreanu, Liviu, *Opere*, vol. 8, *Răscoala*, ediție critică de Nicolae Gheran, variantele în colaborare cu Valeria Dumitrescu, Editura Minerva, București, 1975.
- Rebreanu, Liviu, *Opere*, vol. 9, *Jar. Amândoi*, ediție critică de Nicolae Gheran, addenda în colaborare cu Nicolae Coban, Editura Minerva, București, 1978.
- Rebreanu, Liviu, *Jurnal, I*, text ales și stabilit, studiu introductiv de Puia-Florica Rebreanu. Addenda, note și comentarii de Nicolae Gheran, București, Editura Minerva, 1984.
- Rebreanu, Liviu, *Jurnal, II*, Text ales și stabilit de Puia-Florica Rebreanu. Addenda, note și comentarii de Nicolae Gheran, București, Editura Minerva, 1984.
- Rebreanu Liviu, *Teatru*, Caracal, Editura Hoffman, 2018.
- Rebreanu, Liviu, *Gorila*, Editura Liviu Rebreanu, București, 2018.
- Rebreanu Liviu, *Metropole*, București, Editura Liviu Rebreanu, 2019.

